

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

55. An Regulares satisfaciant præcepto recitandi Horas Canonicas, si illas tantum mentaliter dicant? Et an hoc idem dicendum sit de partibus Missæ cantatæ, quos Sacerdos, submissa voce, legere per ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

B. M. Virginis, & tamen post Urbanam constitutionem, nulla noua concessione facta, publice, & vbiq; illud celebramus, & imprimuntur Breuiaria cum hoc Oraculo. Quod signum est, vigere, eo quod iam vsu mandatum, & iam summo, ac sacrosissimo Pontifici notum sit, per supplicationem eidem à Religione datam, ad excutiendum hoc scrupulum; cui tamen petitioni responsum se dixit per quamdam Congregationem super Oraculorum materiam institutam, vel instituendam; quod tamen hucusque factum non extitit. Quod si quis vrgeat, eadem ratione subsistere omnia alia oracula, quæ aliquando suum habuerunt effectum, ac propterea inutilem esse Apostolicam constitutionem.

7. Respondeo primò, valere in iis, quæ suum non sunt sortita effectum, vt dicit Gregorius. Secundo cum S. D. N. in sua Bulla, alias felic. record. dicat, hæpe oracula minus Canonica interpretatione extēdi, & perperam in disciplina Ecclesiasticæ detrimentum executioni demandari, & cum non subsint istæ causæ in citato Oraculo, non videatur esse reuocatum. Tertio suum sortiri effectum, cum contingat etiam in successibus, vt est in præscriptionibus, & vsucapionibus, sufficit vt aliquando executioni mandatum sit.

6. Quoad Scortiam autem, malè refert verba concessionis, & Roderici; non enim ait, vt summissè dicat (hoc enim quodnam priuilegium est?) sed satisfaciatur dicendo mentaliter; ita refert ipse Rodericus citatus, & quòd non comprehendat verba consecrationis, patet ex Concilio Florentino, & Tridentino decretentibus Sacramenta non confici nisi per verba. Quare non est cauillanda concessio quæ (quoad Missam) intelligi debet de aliis secretis.

7. Nec tantum pro scrupulosis concessum fuit, vt putat Lezana ex Rodrig. quia tale non dicit Rodriguez, & Nauarrus loco citato, reprehendit collectorem priuilegiorum, quod in margine apposuerit pro scrupulosis, cum in textu id non repertur.

8. Verum dicit aliquis mentaliter posse dici, quæ secretò dicenda forent: non autem totum officium.

9. Respondeo, vt rumque conceditur, de secretò dicendis, cum iuncti recitant, ne se mutuo impediant: de toto officio, cum soli, ait enim Pontifex, Eodem modo possit facere (id est, mentaliter dicendo,) qui solus dicit officium per se cum prolatio verbalis, &c. Vox enim officium, indefinite prolatur, de toto accipi debet, & suadet ratio, quia non est necesse audiri, qui solus loquitur. Hucusque Santorius, cuius opinio, an probabiliter in praxi admittenda sit iudicent alij.

RESOL. LV.

An Regulares satisfaciatur præcepto recitandi Horas Canonicas, si illas tantum mentaliter dicant?
Et in hoc idem dicendum sit de partibus Missæ cantatæ, quas Sacerdos, submissa voce, legere per Rubricas debet? Ex p. 10. tr. 11. & Misc. 1. Resol. 1.

Sup. contēto in hac Resol. præterita, & in aliis eius annot.

§. 1. Affirmatiuam sententiam nouissimè docet noster Siculus, doctus quidem, & Auctor ex Societate Iesv, Pater Thomas Tamburinus Opus. de Sacrosæ Missæ, lib. 2. cap. 9. §. 3. per totum, ex quodam Priuilegio Leonis X. quia vult dictum Priuilegium esse pro omnibus, etiam non scrupulosis: etiam de toto Officio, quod priuatim recitari solet; etiam de ipsis partibus Missæ cantatæ quas Sacerdos submissa voce, legere per Rubricas debet. Patent hæc ex verbis iam allatis Priuilegij;

quidquid alij contradicant. Nec obstat illud: Quæ in Ordinario iubentur dici secretò quasi non omnia secreta Missæ, & totum Officium. Non obstat inquam, quia, quæso, quid aliud est illud in Missa, quod iubetur secretò dici in Ordinario, hoc est in Rubricis ordinariis; nisi secreta ipsius Missæ omnia? De officio autem, licet fatear aliqua iuberi secretò dici, non omnia; tamen ex verbis illis vniversalibus. Qui dicit Officium per se solum, cum prolatio verbalis sit præcipue vt ab aliis intelligatur; & ex toto contextu Priuilegij, sineque cur fuerit impetratum, satis clarè colligitur, sermone esse de toto Officio. Ita Tamburinus, qui nullum Auctorem in fauorem suæ sententiæ adducit, & tamen poterat, cum ante ipsum illam docuerit Ioan. de la Cruz de Stat. Relig. lib. 2. cap. 8. concl. 1. Santorius in Comment. Mor. ad Statuta. D. Franc. cap. 3. Statut. 2. dub. 3. quibus ego addendum puto Perlicum de Hor. Canonice. cap. 2. dub. 4. num. 2.

2. Sed licet Ego olim circa hanc sententiã meum proferre iudicium noluerim, nunc absolutè asserto, illam profus non esse admittendam. Primò, quia dictum Priuilegium fuit concessum vine vocis oraculo; ergo modò est sublatum per Constitutiones Gregorij XV. & Urbani VIII. Et ita indiuidualiter, loquentes de hoc Priuilegio Leonis X. à Tamburino adducto, obseruant, & docent Pater Baldeus in Theol. mor. tom. 3. lib. 3. disp. 3. §. num. 16. Lezana in Summa tom. 1. cap. 12. num. 3. & Pellizzarius mox citandus.

3. Secundo dato, quod dictum Priuilegium non fuerit sublatum; tamen non est recedendum à nostra sententiã, quam firmiter tuetur Pater Pellizzarius in Man. Regul. tom. 1. tract. 5. cap. 8. num. 71. non solum, ait ille, quod Indultum Leonis fuit vine vocis Oraculo concessum, vt in specie notauit idem Calarub. sed etiam ex eo, quod verba illa, & quod eodem modo possit facere, qui solus dicit Officium per se: quibus nituntur allegati Doctores, non probant intentum: cum referantur non ad recitationem eorum, quæ in Ordinario, iubentur dici secretò sub silentio de his enim solum actum fuerat in priori parte indulti; & super his tantum cadebat, concessio communis Fratibus Minoribus, non autem super toto Officio. Cæterum, vt studioso Lectori tanto manifestius appareat germana intelligentia illorum verborum; Cum prolatio verbalis sit præcipue, vt ab aliis intelligatur: triplex prolatio verbalis distingui potest. Prima est eorum, quæ iubentur dici secretò sub silentio. Secunda est illorum, quæ iubentur recitari elatiori voce. Tertia est vtriusque materiæ prædictæ, id est totius omnino Officij. Non loquuntur ergo præfata verba de prima prolatione; cum apertè sit falsum, prolationem verbalem secretam sub silentio præcipue fieri, vt ab aliis intelligatur, siquidem silentium recitantium non est medium congruum ad faciendum auditum in aliis: non de tertia, cum hæc adæquatè sumpta inuoluat primam secretam sub silentio; adeoque ratione huius sit medium congruum ad faciendum auditum in aliis: sed de secunda prolatione tantum cum tacita exclusionem primæ; sicque sensus est; possit etiam Frater, qui solus recitat per se, dicere mentaliter ea, quæ secretò iubentur dici sub silentio. Et certè, quod talis interpretatio sit rationalis, inde suadet, quod sic ius commune minus læditur, quàm si dicamus per præfatum indultum concedi, vt mentaliter recitentur etiam ea, quæ aliàs dicenda sunt alicui voci: cum derogatio iuris communis interpretari semper debeat strictè. Hucusque Pellizzarius.

4. Sed non deferam hic apponere verba Hieronymi Garciz in Summa Theol. mor. tract. 2. diffin. 6. dub. 2.

lib. 2. qui alios adducit Doctores, sic enim dicit, *Algunos Autores modernos calumnian sin...*

tur S. Thomas eiusdem esse sententia, cum 2. 2. quast. 88. art. 12. ait, *Quod vocalis oratio non sit...*

Sup. hoc supra in Ref. 5. §. 1. & in Ref. 16. lege doctrinam §. Non defnam, & signatèr quavis eufim infra in Ref. 80. §. Notario.

RESOL. LVI.

Reprobandae aliqua opiniones circa recitationem Horarum Canonicarum. Primo. an Regulares satisfaciunt praecepto recitandi Horas Canonicas, si illas tantum mentaliter dicant?

Regulares Sacris ordinibus minimè initiati teneantur privatim soluere Horas Canonicas, nam de reliquis Regularibus (si Fratres Minores excipias) non est certum, quod illo vinculo ligentur; nam omnia argumenta, quae adducuntur ad illud onus Regularibus imponendum, parum, aut nihil penitus probant, & consuetudo, quae est vnum ex praecipuis non admittitur à multis, ut à Caiet. in summa versio. Hora §. 1. Medina quast. 7. de orat. sub finem ab Aragon 21. quast. 83. art. 12. dub. 4. & à Villalobos, qui in 1. parti. summa trakt. 24. difficult. 9. asserit se plures antiquos, & graves diversorum Ordinum Regulares de hac materia interrogasse, nihilque certi asserere potuisse. Qui autem in dubio vellent obligare ad huiusmodi onus Regulares, contra Ius faceret, quod vult, ut melior sit pars possidentis.

Sup. hoc infra §. Ad id huius Ref. & latissime supra à Resol. 12. vique ad Ref. 18. inclusivè & in hac vlt. & in eius vlt. & in aliis eorum primarum annotationum.

Patet Bruno Chassaing de priviil. Regulari part. 2. trakt. 8. cap. 4. propos. 5. loquens de quodam privilegio Leonis Decimi sic ait; Verum tamen quantumvis hoc privilegium magnum sit, potest tamen aliquo modo dici non esse privilegium, sed tantummodo communis explicationem. Ratio est, quia praecipuum de recitando officio, est tantum de illo dicendo; sed ille qui mente dicit, verè dicit officium; verba enim mentalia sunt verba verissima; alioquin si illa Dei non esset Verbum Patris: & certè vide-

3. Obligari Regulares sub mortali si ex sua absentia noverint Chorum pati, & tunc credit illum pati, si in eo cantu plano cantatur, dum non adsunt saltem quatuor, si verò cantu firmo recitantur, ut in Choro Recollectorum, & Capucinatorum, dum etiam tot Regulares non interfunt, nisi quis dixerit eum munerum sufficere; qui ad recitationem privatam alternatim faciendam sufficiens est, cumque ad hanc faciendam duo sufficiant, videtur illum numerum dumtaxat necessarium: nam haec recitatio Horarum per dictos Regulares practicata, non est propriè cantus ordinatus ad populum convocandum ut interis, qui est praecipuus finis institutionis Chori sed tantum recitatio alta, firma, & clara voce facta, esset tamen peccatum maiori numero non accedente ad Chorum, si inde scandali occasionem saeculares, aut Regulares assumerent, quod per sepe ex huiusmodi absentis sine causa à

Sup. hoc supra in Ref. 29. §. vlt. ante medium, vers. Hinc.